

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΗΜΟΥ ΜΑΚΡΑΚΩΜΗΣ**

**ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:
«ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ»**

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2011

1. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ-ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ.

1.1. Πρώτες εκτιμήσεις - Συμπεράσματα

Η εκτεταμένη ζώνη του Δήμου Μακρακώμης των ΔΕ και των οικισμών που συνθέτουν τον Δήμο, πέρα από τις μικρο-διαφορές που έχει ο κοινωνικοοικονομικός ιστός, παρουσιάζει **κοινά χαρακτηριστικά** : κυρίως, σε ότι αφορά **την πολιτιστική ταυτότητα**, τη **γειννίαση με το κέντρο** της περιφέρειας, **τα οδικά δίκτυα**, τη **χαμηλή παραγωγικότητα** της γεωργικής οικονομίας και **των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων**, το **σοβαρό δημογραφικό πρόβλημα** σε σχέση με τον υπόλοιπο νομό. Στην περιοχή, φαίνεται να **στοιχειοθετείται ένα σημαντικό τοπικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα** σε σχέση **το φυσικό περιβάλλον** και την **άμεση πρόσβαση** της περιοχής στον οδικό άξονα και τον σημαντικό τουριστικό άξονα Λαμία-Καρπενήσι.

Ο Δήμος παρά το γεγονός ότι, βρίσκεται **κοντά σε κέντρα οικονομικής δραστηριότητας**, εν τούτοις εμφανίζει **σοβαρά προβλήματα στις τεχνικές-κοινωνικές υποδομές** και στις **υποδομές των διαφόρων τομέων της οικονομικής της ζωής**, που θα υποστηρίξουν την συνολική αναπτυξιακή διαδικασία στην ευρύτερη περιοχή.

Υπάρχει **τάση εγκατάλειψης** της περιοχής, **μη ανανέωσης του παραγωγικού δυναμικού** και **γήρανσης** του πληθυσμού. Το εργατικό δυναμικό και η απασχόληση καθορίζονται από **την λειτουργία μικρών αγροτικών εκμεταλλεύσεων και Μικρών Επιχειρήσεων Οικογενειακής μορφής**, ενώ μεγάλα τμήματα του οικονομικά ενεργά πληθυσμού **δεν διαθέτουν επαρκή ειδικευση** και απασχολούνται σε πολλές δραστηριότητες.

Το κατά κεφαλή εισόδημα της περιοχής εκτιμάται ως χαμηλότερο του μέσου όρου της περιφέρειας. Ωστόσο επισημαίνεται η ισόρροπη συμμετοχή των τομέων της οικονομίας στην διαμόρφωση του ΑΕΠ με υπεροχή του πρωτογενούς τομέα, και ποσοστά απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα –μεγαλύτερα του μέσου όρου του νομού.

Οι παραγωγικοί συντελεστές έχουν τη δυνατότητα ευχερούς μετακίνησης από και προς την περιοχή και το εξωτερικό περιβάλλον, και κόστη που χαρακτηρίζουν τις ορεινές περιοχές της ελληνικής υπαίθρου, στην περίπτωση της περιοχής φαίνεται να έχουν μικρή, σχετικά, βαρύτητα.

Οι οικισμοί του Δήμου έχουν την τυπική λειτουργία οικισμών με γεωργικές, κτηνοτροφικές και υποτυπώδεις μεταποιητικές δραστηριότητες, που σε αρκετές περιπτώσεις χωροθετούνται στα όρια των οικισμών, συμπιέζοντας τις αστικές λειτουργίες και δημιουργώντας περιβαλλοντικά ζητήματα.

Οι οικισμοί δεν διαθέτουν δίκτυα αποχέτευσης και τα ανεπεξέργαστα λύματα δημιουργούν ρύπανση στα νερά και στο έδαφος. Οι κοινόχρηστοι χώροι στους οικισμούς χρειάζονται διαμορφώσεις και αναπλάσεις, για να λειτουργούν προς όφελος των κατοίκων. Στους οικισμούς υπάρχει μικρό απόθεμα παραδοσιακών κτιρίων, που παραμένει αναξιοποίητο, ενώ η οικιστική ανάπτυξη εξελίσσεται χωρίς δομή, με τυχαία επιβολή αστικών προτύπων, χωρίς σχέδιο και πρόβλεψη και χωρίς πλήρες δίκτυο ομβρίων.

Στο εσωτερικό των δύο μεγάλων κέντρων του Δήμου χρειάζονται ακόμη έργα οδοποιίας, που θα εξυπηρετήσουν τις κυκλοφοριακές συνθήκες και τις παραγωγικές δραστηριότητες, και παρεμβάσεις για την αναβάθμιση των συνθηκών κυκλοφορίας.

Απουσιάζουν οι παρεμβάσεις κοινωνικού χαρακτήρα που να διαμορφώνουν καλές συνθήκες ζωής στους οικισμούς. Υπάρχουν ανάγκες για συνεχή βελτίωση της

κτιριακής υποδομής των σχολείων και ελλείψεις υποδομές και υπηρεσίες για τους ηλικιωμένους (ελλείψεις σε υποδομές και δομές υγείας και πρωτοβάθμιας περίθαλψης. Εντοπίζονται ελλείψεις σε υποδομές για αντιμετώπιση των αναγκών της τρίτης ηλικίας, και ελλείψεις σε υποδομές αθλητισμού και πολιτισμού.

Η υποστήριξη του αγροτικού τομέα, απαιτεί συνολικό και τεκμηριωμένο σχέδιο αλληλοϋποστηριζόμενων υποδομών, προστασίας και εξοικονόμησης των φυσικών πόρων, δηλαδή του εδάφους και του νερού, αναβάθμισης καλλιεργειών και βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων.

Οι δομές του Δήμου και η Διοίκησή του, έχουν σήμερα να καλύψουν ένα αχανές πεδίο της περιοχής του Καλλικρατικού Δήμου, μια τεράστια γκάμα αναγκών και προβλημάτων των κατοίκων με ελάχιστους πόρους και λειψή υποδομή. Έχουν ταυτόχρονα το πρόβλημα να ενισχύσουν τις τεχνικές και διοικητικές λειτουργίες μέσα σε ένα δύσκολο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον της χώρας που επηρεάζει αφόρητα και την περιοχή.

1.2. Η Αξιολόγηση των αναπτυξιακών προβλημάτων και οι προοπτικές

Η ενίσχυση και ανάπτυξη του τοπικού ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, η διατήρηση της κοινωνικής συνοχής στους οικισμούς του Δήμου, η προώθηση της τοπικής ταυτότητας, η οποία παρά τις απειλές, φαίνεται να επιβιώνει και να αναβιώνει με την ευκαιρία χαρακτηριστικών πολιτιστικών γεγονότων, αποτελούν τη βάση της αναπτυξιακής στρατηγικής για την περιοχή τα επόμενα χρόνια.

Η «βιωσιμότητα» της περιοχής και του Δήμου Μακρακώμης συναρτάται άμεσα από την ικανότητα επηρεασμού τεσσάρων βασικών παραμέτρων που καθορίζουν το κοινωνικό-οικονομικό γίγνεσθαι : Την ύπαρξη των βασικών τεχνικών-κοινωνικών

υποδομών, την ισόρροπη ανάπτυξη των τριών τομέων της οικονομίας, το ανθρώπινο δυναμικό και την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και τις Δομές της Αυτοδιοίκησης.

Από την ικανότητά μας να επηρεάσουμε **θετικά** αυτές τις παραμέτρους θα κριθεί και η δυνατότητα της περιοχής να **εξελισσεται δυναμικά.**

Η **ανταγωνιστικότητα μέσα από την διαφοροποίηση** των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, για δημιουργία **συμπληρωματικών** εισοδημάτων, για δραστηριότητες αγροτικού τουρισμού, για καθετοποίηση της παραγωγής, για διάθεση και εμπορία προϊόντων άμεσης κατανάλωσης και υψηλής προστιθέμενης αξίας), καθώς και η ανάπτυξη-διασύνδεση των τομέων της οικονομίας της περιοχής (διασύνδεση του Α-γενή και Β-γενή τομέα στην μεταποίηση, δημιουργία αγροτοβιοτεχνικών μονάδων, παροχή υπηρεσιών σε συνδυασμό με μικρές βιοτεχνικές μονάδες κ.λ.π.) **συναρτάται άμεσα με την δημιουργία βασικών υποδομών στήριξης** συνολικά του αγροτικού χώρου και των οικισμών του Δήμου.

Η απασχόληση του πληθυσμού επηρεάζεται σήμερα **από την ικανότητα κάλυψης από την εγχώρια ζήτηση και δυνατότητα κάλυψής της** στις δραστηριότητες της περιοχής, ωστόσο επηρεάζεται από την μελλοντική κατάσταση των τριών τομέων της τοπικής οικονομίας («χώροι» δημιουργίας απασχόλησης) και από **το «εξωτερικό περιβάλλον»** της περιοχής.

Στην περιοχή εντοπίζονται μικρές μεν, αλλά σημαντικές **εστίες ανάπτυξης επιχειρηματικής πρωτοβουλίας ιδιαίτερα στον τομέα παραγωγής τροφίμων και ευρύτερα μεταποιημένων αγροτικών προϊόντων** (ενδείξεις ενίσχυσης των «εγχώριων» μικρών επιχειρήσεων που ήδη λειτουργούν στην περιοχή και την δημιουργία άλλων, ιδιαίτερα για την αξιοποίηση των τοπικών πόρων). Ορισμένες

επιχειρήσεις υποστηρίζουν ολόκληρους κλάδους της αγροτικής οικονομίας, όπως η κτηνοτροφία.

Εξίσου εμφανής είναι μια **πραγματική δυναμική** που αναπτύσσεται στην ευρύτερη περιοχή γύρω από την ανάδειξη και αξιοποίηση **παραδοσιακών προϊόντων** της περιοχής με έμφαση στην αξιοποίηση **των τοπικών σπεσιαλιτέ** και τη συστηματική αξιοποίηση της **ιστορικής γαστρονομικής παράδοσης**.

Υπάρχουν δυνατότητες σχεδιασμένης ανάπτυξης του τριτογενή τομέα δεδομένου ότι ο τομέας αυτός δεν έχει φτάσει ακόμη στα επίπεδα απόδοσής του στα πλαίσια της συνολικής ανάπτυξης των υπηρεσιών και του αγροτουρισμού. Ωστόσο είναι εμφανής η **προοπτική ανάδειξης σημείων παροχής εστίασης** με υψηλές προδιαγραφές ως προς τους χώρους, το εξωτερικό περιβάλλον, τα προσφερόμενα εδέσματα, την εξυπηρέτηση στα πλαίσια δημιουργίας **ενός δικτύου τοπικής κουζίνας**, μέσω του οποίου θα δημιουργηθούν **αξιόλογες ευκαιρίες επιχειρηματικής δραστηριοποίησης** και σε οικισμούς με εμφανή **την ανάγκη διαφοροποίησης** των οικονομικών δραστηριοτήτων και ανάπτυξης **της αγροτικής πολυδραστηριότητας**. Εξ' άλλου η περιοχή διαθέτει σημαντικά τουριστικά ενδιαφέροντα και δυνατότητα ανάπτυξης κατηγοριών θεματικού τουρισμού (φυσιολατρικός, ιαματικός, θρησκευτικός-μοναστηριακός, πολιτιστικός-ιστορικός τουρισμός κ.λ.π.)

Η περιοχή μπορεί να αποκτήσει **το δικό της τουριστικό προφίλ**, αυτό όμως θα γίνεται σταδιακά και σε συνδυασμό με **την βελτίωση της εικόνας της περιοχής και την προβολή της ταυτότητας της περιοχής** : Βελτίωση της εικόνας των οικισμών-υποδομές πρόσβασης-διαμόρφωση τοπικής ταυτότητας.

2. ΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΟΡΑΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

2.1. Στρατηγική του Δήμου και Αναπτυξιακές Προτεραιότητες

Στο κεφάλαιο αυτό αναπτύσσεται η αναπτυξιακή στρατηγική της Δημοτικής Αρχής του Δήμου και ορίζονται οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου για την περίοδο 2012 – 2015.

Αποτυπώνεται το όραμα, η φιλοσοφία, οι αξίες και οι γενικές αρχές για τον τρόπο προσέγγισης του οράματος, για τον τρόπο διαχείρισης των σχέσεων με τους πολίτες, για τον τρόπο διοίκησης και εκτέλεσης των δραστηριοτήτων και για τον τρόπο διαχείρισης των πόρων του Δήμου.

Το όραμα και οι Αρχές του Δήμου - Η αποστολή του Δήμου:

Η αποστολή του Δήμου όπως και κάθε Δήμου της χώρας είναι:

«Η διακυβέρνηση των τοπικών υποθέσεων και η παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών για την ικανοποίηση αναγκών των κατοίκων και των τοπικών φορέων, με απώτερο σκοπό τη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής του».

Η Δημοτική Αρχή θεωρεί ότι η εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Υπουργείου Εσωτερικών και Αποκέντρωσης, θα συμβάλλει σημαντικά στην επιτέλεση της αποστολής του καθώς αποτελεί σημαντικό εργαλείο οργάνωσης και παρακολούθησης του έργου του Δήμου.

Η Στρατηγική του Δήμου

Η Στρατηγική του Δήμου **βασίζεται στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη** που απαιτεί το σχεδιασμό μιας ρεαλιστικής στρατηγικής ανάπτυξης που θα άρει τους σοβαρούς

περιοριστικούς παράγοντες και θα επιτρέψει την ανάληψη πρωτοβουλιών σε όλα τα πεδία της κοινωνικό-οικονομικής ζωής της περιοχής.

Η ολοκληρωμένη ανάπτυξη επιδιώκει την προώθηση όλων των οικονομικών δραστηριοτήτων, στις οποίες η περιοχή παρουσιάζει «**πλεονεκτήματα**», «**τεχνογνωσία**», «**αποθέματα**» με ειδικότερη προσπάθεια ανασυγκρότησης του **παραγωγικού συστήματος και τόνωσης των ενδοπεριφερειακών ροών.**

Παράλληλα στοχεύει στην ισόρροπη ανάπτυξη όλων των χωρικών μονάδων της περιοχής με τη διατήρηση του υπάρχοντος οικιστικού ιστού.

Στόχος είναι η κάλυψη των αναγκών του κάθε οικιστικού συνόλου όπως αυτές διαφαίνονται από τον ρόλο που δύναται να αναλάβουν οι οικιστικές ενότητες στην αναπτυξιακή διαδικασία.

Η ολοκληρωμένη ανάπτυξη ταυτίζεται με την «**από τη κάτω ανάπτυξη**», καθώς ο σχεδιασμός, η εφαρμογή και η παρακολούθησή της επιβάλουν **το συμμετοχικό προγραμματισμό** και την ενεργοποίηση των κατοίκων και φορέων της περιοχής.

Τα χαρακτηριστικά της ολοκληρωμένης ανάπτυξης συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- **Η ολοκληρωμένη προσέγγιση της αναπτυξιακής διαδικασίας.**
- **Η ενεργοποίηση του πληθυσμού στην αναπτυξιακή προσπάθεια.**
- **Η εξασφάλιση της αειφορίας.**

Η στρατηγική της τοπικής ανάπτυξης απαιτεί και ένα ρεαλιστικό σχέδιο ανάπτυξης που να υπακούει στις εξής παραμέτρους:

- Να αξιοποιεί **την τεχνογνωσία της περιοχής** και να στηρίζεται στα πραγματικά δεδομένα της τοπικής οικονομίας και κοινωνίας.
- Να βασίζεται **στα πλεονεκτήματα** της περιοχής.
- Να αντιμετωπίζει **τις διαθρωτικές αδυναμίες** της τοπικής οικονομίας

- Να αξιοποιεί τις ευκαιρίες που υπάρχουν για την περιοχή.
- Να αντιλαμβάνεται τους κινδύνους που απειλούν την περιοχή.
- Να συμβάλει στην διαφοροποίηση, τον εμπλουτισμό και τη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης, να προαγάγει την καινοτομία και την τεχνολογία.
- Να ενισχύει την εξωστρέφεια της περιοχής, της παραγωγής και των οικονομικών δραστηριοτήτων της περιοχής
- Να αξιοποιεί τα διαθέσιμα εργαλεία και χρηματοδοτικά μέσα.

Γενικοί στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης:

Οι στόχοι της στρατηγικής για την κοινωνική και τοπική ανάπτυξη θα πρέπει να καθορίζονται από την ανάλυση των δυνατοτήτων της περιοχής, και από την διάγνωση των περιθωρίων άσκησης αναπτυξιακής πολιτικής.

Θα πρέπει να ενσωματώνουν τους περιορισμούς και τα προβλήματα που θέτει το θεσμικό πλαίσιο και το ευρύτερο οικονομικό περιβάλλον.

Θα πρέπει να λαμβάνουν υπ' όψη τις νέες δυνατότητες και τις ευκαιρίες που δημιουργούνται.

Τέλος, οι στόχοι θα πρέπει να εντάσσονται σε ένα συνολικό πλαίσιο σύγχρονο και ευέλικτο και να δίνει ένα σαφή ρόλο στην τοπική κοινωνία και τους φορείς της.

2.2 Το Αναπτυξιακό μας όραμα

Το Αναπτυξιακό μας όραμα για την περιοχή του Δήμου Μακρακώμης είναι :

«Η χωρική, περιβαλλοντική και οικονομική ανταγωνιστικότητα του Δήμου Μακρακώμης και των χωριών της Δυτικής Φθιώτιδας που θα βασίζεται σε ένα Ολοκληρωμένο Δημοκρατικό Σχέδιο, συνδυασμού των πόρων, προστασίας του περιβάλλοντος, αύξησης της παραγωγικής ικανότητας, «εξόδου» της περιοχής στο εξωτερικό της περιβάλλον και αξιοποίησης των πλεονεκτημάτων».

Η προσέγγιση του παραπάνω οράματος θα γίνει με στρατηγικές επιλογές της Δημοτικής Αρχής που βασίζονται στις εξής κατευθυντήριες αρχές:

- **Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις** με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας για τη τοπική οικονομία και κοινωνία.
- Σχεδιασμός των πολιτικών με **Δημοκρατικό Προγραμματισμό**.
- Κατανόηση των **αναγκών** των κατοίκων.
- Πολιτικές Κοινωνικής δικαιοσύνης και αλληλεγγύης. Διαφάνεια, χρηστή διαχείριση.
- Ενεργοποίηση του τοπικού δυναμικού με στήριξη από κεντρικούς ή άλλους φορείς για την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων. Ενεργοποίηση της τοπικής κοινωνίας και ανάπτυξη συνεργασιών.
- Ισόρροπη ανάπτυξη των τοπικών Κοινοτήτων όσον αφορά τις βασικές υποδομές που εξασφαλίζουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων.
- Κατανόηση από τους κατοίκους της αξίας του περιβαλλοντικού και πολιτιστικού πλούτου ως συγκριτικών πλεονεκτημάτων και ο σεβασμός της αειφόρου ανάπτυξης.

Η δημοτική αρχή, έθεσε και δεσμεύτηκε στις παρακάτω προτεραιότητες για τον Δήμο :

Όσον αφορά τις Βασικές Υποδομές και το Περιβάλλον

- Προώθηση του **Χωροταξικού και Πολεοδομικού** σχεδιασμού και των χρήσεων γης.
- Προσπάθεια για ένταξη το ταχύτερο δυνατό στο **Εθνικό Κτηματολόγιο**.
- Γενικός **σχεδιασμός χρήσεων γης**.
- Ολοκλήρωση και Αναθεώρηση των **σχεδίων πόλεως, οριοθέτηση** των οικισμών.
- Καταγραφή της **ακίνητης περιουσίας** του Δήμου και μελέτη αξιοποίησης αυτής.
- **Ολοκλήρωση και βελτίωση** του οδικού δικτύου, με στόχο την άρση της απομόνωσης των απομακρυσμένων Κοινοτήτων, καλύτερη πρόσβαση στα κέντρα. Προσπέλαση των Κοινοτήτων στην Έδρα του Δήμου, πρόσβαση Δημοτών προς την Λαμία, τους όμορους Δήμους και Περιφέρειες.
- Ολοκληρωμένη μελέτη για **διαχείριση του υδάτινου δυναμικού** της περιοχής.
- Προγραμματισμός για την κάλυψη των αναγκών των Κοινοτήτων σε **ύδρευση και άρδευση**. Ποιότητα του πόσιμου νερού, εφαρμογή νομοθεσίας.
- Σχεδιασμός ολοκλήρωσης αποχετευτικών δικτύων, λειτουργία Βιολογικού Καθαρισμού.
- Αποκατάσταση χωματερών, οργάνωση **ορθολογικής αποκομιδής των στερεών απορριμμάτων** και εξασφάλιση ασφαλούς διάθεσής τους. Διαχείριση των στερεών απορριμμάτων μέσω του ΦΟΣΔΑ.
- Πρόγραμμα ευαισθητοποίησης των κατοίκων για **φιλική συμπεριφορά** προς το περιβάλλον.
- Παρεμβάσεις στους χειμάρρους και στις επιπτώσεις των φυσικών φαινομένων.
- Ήπιες παρεμβάσεις στον Σπερχειό, για ανάδειξη των χαρακτηριστικών του.
- Τοποθέτηση φωτοβολταϊκών στις στέγες των Δημοτικών κτιρίων.

Όσον αφορά την Ποιότητα ζωής

- Εξωραϊσμός των εισόδων και των δημόσιων χώρων όλων των Κοινοτήτων του Δήμου.
- Δημιουργία νέων και εξωραϊσμός των υπαρχόντων κοινοχρήστων χώρων (πλατείες με ελεύθερους χώρους, ασφαλείς χώροι περιπάτου).
- Προγραμματισμένη εκτέλεση εργασιών καθαριότητας των κοινόχρηστων χώρων, με ιδιαίτερη φροντίδα τα σχολεία, τις πλατείες και τα νεκροταφεία.
- Στελέχωση των υπαρχόντων μονάδων Υγείας με το απαραίτητο προσωπικό και διεκδίκηση νέων ειδικοτήτων για την αποκέντρωση των υπηρεσιών υγείας.
- Δημιουργία δικτύου στήριξης ατόμων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες (ασθενείς, με ειδικές ανάγκες) σε συνεργασία με τον εθελοντισμό και τις υπάρχουσες δομές.
- Υπηρεσίες υποστήριξης ηλικιωμένων με μονάδες φροντίδας στα μεγάλα διαμερίσματα και ευέλικτες λύσεις στα μικρότερα διαμερίσματα.
- Κατασκευή χώρων αναψυχής για παιδιά, στην έδρα και στις Κοινότητες.
- Στήριξη όλων των αθλημάτων και ανάπτυξη των υποδομών τους, με προτεραιότητα στην ανάπτυξη του μαζικού αθλητισμού και όχι μόνο των ομάδων προβολής. Προτεραιότητα η κατασκευή διαδρομών πεζοπορίας σε όλα τα διαμερίσματα.
- Αξιοποίηση των περιαστικών αλσών, ώστε να μετατραπούν σε χώρους αναψυχής, αντί να αποτελούν κίνδυνο για πυρκαγιές και χώρους εναπόθεσης σκουπιδιών.
- Στήριξη των εκδηλώσεων (πολιτιστικών, ψυχαγωγικών αθλητικών, εκπαιδευτικών) σε όλες τις Κοινότητες. Ο Δήμος θα συντονίσει τις δράσεις, για να έχουν συνοχή και συμπληρωματικότητα, και να προάγουν την συνεργασία των δημοτών.
- Ρύθμιση του κυκλοφοριακού στα μεγάλα αστικά κέντρα του Δήμου με παράλληλη δημιουργία Δημοτικών χώρων στάθμευσης.

- Ανάλυση και στήριξη πρωτοβουλιών και δράσεων που έχουν σαν στόχο την κατάδειξη της κοινής ταυτότητας των δημοτών και την ενδυνάμωση της αίσθησης ότι ανήκουν σε ένα «ενιαίο» κοινωνικό σύνολο.

Αθλητισμός – Πολιτισμός – Εκπαίδευση

- Ενίσχυση των αθλητικών σωματείων, με έμφαση στην δημιουργία υποδομών και δράσεων μαζικού αθλητισμού.
- Στήριξη εκδηλώσεων και αθλητικών δραστηριοτήτων, που αποσκοπούν στην ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος του Δήμου (ποδηλασία, μότοκρος, ιππασία, πεζοπορία, αωροπτερισμός κλπ).
- Συγκρότηση ενιαίου Πολιτιστικού φορέα του Δήμου για τον συντονισμό και την ενίσχυση των Τοπικών Συλλόγων για εμπλουτισμό και επέκταση των δραστηριοτήτων τους.
- Συγκέντρωση και ψηφιοποίησης φωτογραφικού και άλλου υλικού από όλες τις Κοινότητες και δημιουργία Δημοτικού Ψηφιακού Μουσείου.
- Προώθηση δράσεων για την καταπολέμηση του ρατσισμού μέσω της αμοιβαίας γνωριμίας και της αλληλεπίδρασης των διαφορετικών πολιτισμικών στοιχείων που συνυπάρχουν στον Δήμο.
- Ανάπλαση και εξωραϊσμός όλων των χώρων εκπαίδευσης.

Οικονομική δραστηριότητα

Όσον αφορά τις οικονομικές δράσεις έθεσε τους παρακάτω στόχους στους τομείς :

Γεωργία–Κτηνοτροφία–Δασική παραγωγή-Τουρισμός–Μεταποίηση :

- Άμεση **λειτουργία των Σφαγείων** για να στηριχτεί η τοπική κτηνοτροφική παραγωγή.
- Αξιοποίηση δημοτικών **βοσκοτόπων** και ολοκληρωμένη διαχείρισή τους, με έμφαση στη συμπλήρωση των υποδομών όπου χρειάζεται (πρόσβαση, ποτίστρες).

- Διευκόλυνση (πρόσβαση, ύδρευση, εξηλεκτρισμό) όλων των νόμιμων **κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων** και μελέτη δημιουργία μικρών κτηνοτροφικών πάρκων.
- Προώθηση των **αναδασμών**, σύνταξη μελετών για ένταξη σε Αναπτυξιακά Προγράμματα (Πρόγραμμα Αγροτικής ανάπτυξης της Ελλάδας -Αλ. Μπαλατατζής, ΕΣΠΑ κλπ) και στήριξη της λειτουργίας του ΤΟΕΒ
- Ολοκληρωμένη και όχι αποσπασματική αντιμετώπιση των **αρδευτικών αναγκών** των Κοινοτήτων.
- Έργα βελτίωσης της **προσβασιμότητας** στις αγροτικές περιοχές.
- Ενθάρρυνση και συντονισμός των ενεργειών για την ανάδειξη και κατοχύρωση και προώθηση **Τοπικών Προϊόντων** (κρασί, κάστανο, μεταποιημένα προϊόντα).
- Συνεργασία με συνεταιριστικές οργανώσεις και παραγωγούς για την προβολή και την οργάνωση παραγωγής και μεταποίησης των τοπικών προϊόντων.
- Δημιουργία Βιοτεχνικού Πάρκου (ΒΙΟ.ΠΑ)
- Στήριξη και διευκόλυνση των **ιδιωτικών επενδύσεων** και της οικογενειακής επιχειρηματικότητας.
- Δημιουργία Συμφώνου Ποιότητας για τις **τουριστικές υπηρεσίες** στον Δήμο.
- Ανάδειξη, προβολή και προώθηση των υπηρεσιών τουρισμού (ιαματικού, φυσιολατρικού, αθλητικού, θρησκευτικού, ιστορικού).
- Επικαιροποίηση και ορθολογισμός της μελέτης διαχείρισης της περιοχής **Natura** Σπερχειού, ώστε να μην αποτελεί τροχοπέδη για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής, αλλά συγκριτικό της πλεονέκτημα. Επιδίωξη επαναπροσδιορισμού του προγράμματος Natura 2000 , ώστε να εξασφαλιστούν **αντισταθμιστικά οφέλη**.
- Προώθηση ολοκλήρωσης των υπαρχόντων μελετών για **αρδευτικά έργα**. Συντονισμένες ενέργειες για την κατασκευή ταμιευτήρων νερού.

Για την τοπική ανάπτυξη

- Αξιοποίηση των δυνατοτήτων του προγράμματος ΕΛΛΑΔΑ (Ελληνική Αρχιτεκτονική Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης) με την σύνταξη ορθολογικών και ολοκληρωμένων μελετών και επιδίωξη απορρόφησης όλων των πόρων που αναλογούν στο Δήμο από τους τρεις άξονες του προγράμματος. Δηλαδή:

α) τα επιχειρησιακά προγράμματα, όπως διοικητική μεταρρύθμιση και ψηφιακή σύγκλιση του ΕΣΠΑ 2007-2013,

β) τα συμπληρωματικά του επιχειρησιακού αναπτυξιακού προγράμματος για μη επιλέξιμα έργα και δράσεις και

γ) τον άξονα για την αξιοποίηση και αναδιάταξη των ανθρωπινων πόρων.

- Στήριξη και συμμετοχή του Δήμου σε πρωτοβουλίες για παραγωγή καθαρής ενέργειας (φωτοβολταϊκά, αιολικά, υδροηλεκτρικά).

- Ενημέρωση των δυνατοτήτων που προσφέρει η πράσινη ανάπτυξη και στήριξη σχετικών επενδύσεων.

- Σύνταξη οικονομοτεχνικών μελετών για ισόρροπη ανάπτυξη των ορεινών όγκων με γνώμονα πάντοτε την αξιοποίηση του τοπικού πλούτου της περιοχής.

- Συνδρομή στην πρωτοβουλία για δημιουργία μικρών οικογενειακών μονάδων τουριστικής ανάπτυξης στους ορεινούς οικισμούς του Δήμου (ίδρυση ξενώνων μικρής δυναμικότητας και παραδοσιακών κέντρων εστίασης και αναψυχής).

- Εκμετάλλευση του ορεινού όγκου με σήμανση των φυσιολατρικών διαδρομών και δημιουργία θέσεων θέας ή διευκόλυνσης δραστηριοτήτων. Υποστήριξη αντίστοιχων εκδηλώσεων αθλητικών ή πολιτιστικών.

- Ανάδειξη και δικτύωση υπαρχόντων μουσείων, εκθέσεων, αρχαιολογικών και ιστορικών μνημείων.

- Δημιουργία σημείων και μέσων ενημέρωσης για τα παραπάνω ώστε να μπορεί να επιτευχθεί η συνέργεια των δράσεων και δραστηριοτήτων και να τονιστεί ο ιδιαίτερος χαρακτήρας του Δήμου.

Τέλος, το όραμα **εσωτερικής ανάπτυξης** του Δήμου διατυπώνεται ως εξής:

*«Δήμος Μακρακώμης : Σύγχρονη, ευέλικτη και αποτελεσματική Δομή Αυτοδιοίκησης
εναρμονισμένη με τον στόχο για συνεχή βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων
και την κοινωνική ανάπτυξη.*

Η λειτουργία του Δήμου

Η δημοτική αρχή έθεσε ως **στόχο και προτεραιότητα την οργάνωση των υπηρεσιών** του Δήμου, και την άμεση στελέχωση με επιστημονικό προσωπικό.

Στόχος είναι, η παροχή στον πολίτη υψηλού επιπέδου υπηρεσιών με το χαμηλότερο δυνατό κόστος. Βασικά εργαλεία για την επίτευξη αυτών θα είναι:

- Η **διοίκηση** με στόχους, για έλεγχο της αποδοτικότητας των πόρων.
- Η σύνταξη **κανονισμών λειτουργίας** των μονάδων του Δήμου, ώστε όλο το προσωπικό να γνωρίζει επακριβώς τις υποχρεώσεις του.
- Η καθιέρωση **εσωτερικού ελέγχου**, ώστε να παταχθούν οποιαδήποτε φαινόμενα ταλαιπωρίας του πολίτη και διαφθοράς.
- Η απόκτηση **πιστοποίησης (ISO)** των υπηρεσιών του Δήμου, ώστε όλοι οι πολίτες να λαμβάνουν τις ίδιες υπηρεσίες.
- Η απόκτηση **διαχειριστικής επάρκειας**, για πρόσβαση του Δήμου στα αναπτυξιακά προγράμματα.
- Η ενίσχυση των θεσμών που προάγουν την Διαφάνεια στην λειτουργία του Δήμου.

- Η ανάληψη πρωτοβουλιών για **ισόρροπη ανάπτυξη** όλων των περιοχών του Δήμου.
- Η **ορθολογική κατανομή του προσωπικού** και των υπηρεσιών που προσφέρει ο Δήμος σε όλη την έκτασή του.
- Η κατάρτιση **Επιχειρησιακού Σχεδίου** με βάση τις πραγματικές ανάγκες του Δήμου.
- Η προώθηση **Διαδημοτικών Συνεργασιών**, με σκοπό την υλοποίηση κοινών έργων και την θεσμοθέτηση μόνιμων κοινών δομών.
- Η προώθηση **αδελφοποίησης** με δήμους από την Ε.Ε. και άλλων χωρών, όπου υπάρχουν Ελληνικές κοινότητες, με σκοπό την έξοδο της περιοχής στο εξωτερικό της περιβάλλον, και την μεταφορά εμπειριών.

2.3. Εξειδίκευση Αναπτυξιακής Στρατηγικής

Οι 4 βασικοί άξονες του προγράμματος για τον Δήμο παρουσιάζονται ως εξής:

Περιβάλλον και Ποιότητας Ζωής

Τα στάδια μελέτης των υφιστάμενων μελετών, η γνώση για την περιοχή, η δημόσια διαβούλευση ανέδειξαν και κατέγραψαν **σοβαρές ελλείψεις** σε έργα ύδρευσης, άρδευσης, αποχέτευσης.

Ιδιαίτερες αδυναμίες παρουσιάζει η αγροτική οδοποιία της περιοχής, το δίκτυο ύδρευσης και η κατάσταση των δημόσιων (κοινοτικών) κοινόχρηστων χώρων.

Ο άξονας αυτός αφορά την συντήρηση των υποδομών, την επισκεψιμότητα στους οικισμούς της περιοχής, την ελκυστικότητα της περιοχής σε συνδυασμό με το περιβάλλον, τις οικιστικές παρεμβάσεις και τα απαραίτητα έργα υποδομής.

Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός

Στόχος της Δημοτικής αρχής είναι να καταβάλει κάθε προσπάθεια για την παροχή ποιοτικών και ολοκληρωμένων υπηρεσιών στα πλαίσια του συγκεκριμένου Άξονα. Η παροχή υπηρεσιών κοινωνικής υποστήριξης και μέριμνας αποτελεί μια από τις σημαντικές δραστηριότητες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

Ο άξονας Τοπική οικονομία της περιοχής συνδέεται άμεσα με την **παραγωγική ανασυγκρότηση** αυτής. Θα επιτευχθεί με την μόνιμη και σταθερή επιδίωξη της Αυτοδιοίκησης σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας μέσω επιμέρους δομών υποστήριξης, με την διαμόρφωση του κατάλληλου «**περιβάλλοντος**» για την αναθέρμανση των προσδοκιών των κατοίκων για εισοδήματα και απασχόληση και μέσω της δημιουργίας υποδομών στήριξης του παραγωγικού συστήματος της περιοχής.

Η **παραγωγική ανασυγκρότηση** της περιοχής συνδυάζεται με **την ταυτότητά της** και είναι **συνυφασμένη με την παραγωγική της φυσιογνωμία.**

Τέσσερις γενικοί στόχοι και κατευθύνσεις :

α) Βελτίωση Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων–Προώθηση τυπικών χαρακτηριστικών προϊόντων : Οι επιμέρους στόχοι είναι η στήριξη της γεωργικής και κτηνοτροφικής δραστηριότητας, η ενίσχυση βιώσιμων αγροτικών εκμεταλλεύσεων και η ενθάρρυνση της εγκατάστασης νέων γεωργών.

β) Στήριξη Μικρής Επιχείρησης–Ανάδειξη Δυναμικών Επιχειρηματικών Πρωτοβουλιών

Η ανάπτυξη της περιοχής είναι συνδυασμένη με την στήριξη της βιώσιμης επιχειρηματικότητας, τη διεύρυνση της κοινωνικής της βάσης και η προώθηση της

αγροτικής πολυδραστηριότητας. Στόχος είναι να δοθεί έμφαση στην ποιοτική παραγωγή τροφίμων και τοπικών σπεσιαλιτέ και στην παραγωγή βιοτεχνικών προϊόντων που παραμένουν στην αφάνεια ή περιορίζονται στην τοπική κατανάλωση παρά το μοναδικό χαρακτήρα και τις σημαντικές δυνατότητες τοποθέτησης σε πιο δυναμικές αγορές.

γ) *Η περιοχή προορισμός θεματικού τουρισμού ποιότητας:* Η ενίσχυση της τουριστικής ελκυστικότητας της ζώνης της Δυτικής Φθιώτιδας για την εξασφάλιση πρωτογενούς τουριστικού ρεύματος με βάση εναλλακτικές δραστηριότητες και ειδικότερες αξιοποιήσεις του μοναδικού ιστορικού πλούτου και της πολιτιστικής παράδοσης. Οι οικισμοί της περιοχής έχουν τη δυνατότητα να προκαλέσουν τουριστική κατανάλωση και φαινόμενο τουριστικής παραμονής έστω και ολιγοήμερης διάρκειας. Τα **«χωριά της Δυτικής Φθιώτιδας»** ή **«τα χωριά του Σπερχειού»** είναι πέρα από ένα σύνθημα μία ολόκληρη στρατηγική.

Δ) *Πράσινη ανάπτυξη –Ενέργεια*

Στόχος είναι η αξιοποίηση των φυσικών πόρων, η αξιοποίηση των υφιστάμενων πόρων, η αξιοποίηση των ΑΠΕ και αντίστοιχες εφαρμογές, ο Βιοκλιματικός σχεδιασμός στα δημόσια κτίρια, οι έρευνες και οι μελέτες για προώθηση της πράσινης ανάπτυξης.

Ενδυνάμωση της λειτουργίας του Δήμου:

Η περιοχή έχει εμπειρία όσον αφορά την μηχανική της τοπικής διαβούλευσης και την ανάπτυξη καινοτόμων εταιρικών σχέσεων μεταξύ ιδιωτικού, δημοσίου και κοινωνικού τομέα. Οι νέες και παλιές δομές της αυτοδιοίκησης, οι υπάρχοντες συλλογικοί φορείς χρειάζεται να ορθολογικοποιήσουν την λειτουργία τους και να ενδυναμωθεί η κοινωνική συνοχή της περιοχής.

Ως προς αυτό οι τεχνικές της διαβούλευσης μέσω των θεσμοθετημένων μορφών (Επιτροπή Διαβούλευσης κ.λ.π.) χρειάζεται να μονιμοποιήσουν τις οργανωτικές πρωτοβουλίες με στόχο την συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών και την συμμετοχική διαδικασία. Ταυτόχρονα οι νέες δομές και μονάδες του Δήμου για να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους οφείλουν να εξελιχτούν και να αναπτύξουν σύγχρονες μορφές διοίκησης, και να μετατραπούν σε σύγχρονες παραγωγικές μονάδες.

2.4. Οι επιμέρους ειδικοί στόχοι

Οι επιμέρους ειδικοί στόχοι της Δημοτικής αρχής μπορούν να κωδικοποιηθούν :

Για την Ποιότητα ζωής και το Περιβάλλον

- Ενίσχυση της περιβαλλοντικής ανταγωνιστικότητας της περιοχής, μέσω της βελτίωσης και ανάπτυξης των τεχνικών υποδομών της περιοχής, της βελτίωσης και συντήρησης των υποδομών (δρόμοι, τεχνικά έργα κ.λ.π.). Κάλυψη των αναγκών συντήρησης των υποδομών και ανάπτυξη νέων.
- Βελτίωση της επισκεψιμότητας των οικισμών και της περιοχής, δηλαδή η βελτίωση της γενικής εικόνας, του οικιστικού περιβάλλοντος και της αρχιτεκτονικής των οικισμών
- Προσπελασιμότητα της περιοχής και υποστήριξη του νέου ρόλου του δήμου στην περιοχή. Καλύτερευση της προσπελασιμότητας και προσβασιμότητας στην περιοχή

μέσω βελτίωσης των οδικών αξόνων και ενίσχυση των προσβάσεων προς Δομοκός-Καρπενήσι-Υπάτη-Ναυπακτία-Δωρίδα. Διευκόλυνση εξυπηρετήσεων και ευχερούς προσπέλασης παραγωγικών συντελεστών. Τοποθέτηση του Δήμου στο Χάρτη της ευρύτερης περιοχής.

- Κάλυψη των αναγκών των κατοίκων στην καθημερινή τους ζωή. Βιώσιμη διαμονή και Ποιότητα ζωής των κατοίκων στους οικισμούς.
- Η προστασία των φυσικών πόρων και ενδυνάμωση της παραγωγικής ικανότητας της περιοχής, προστασία, αξιοποίηση και ανάδειξη των πόρων και της φυσικής κληρονομιάς

Για τις κοινωνικές Υπηρεσίες

- Κάλυψη των αναγκών των κατοίκων σε υπηρεσίες. Παροχή υπηρεσιών στους κατοίκους, βελτίωση των υπηρεσιών εξυπηρέτησης και δημιουργία νέων υπηρεσιών.
- Ενσωμάτωση κοινωνικών αναγκών ευπαθών ομάδων πληθυσμού
- Ενταξιοποίηση των κοινωνικών δομών και ένταξη σε κοινούς προγραμματισμούς.
- Η παροχή υπηρεσιών πολιτισμού στον τοπικό πληθυσμό
- Η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και ανάδειξης της ταυτότητας περιοχής

Για την τοπική οικονομία και την Απασχόληση

- Η ενίσχυση της Οικονομικής ανταγωνιστικότητας της περιοχής μέσω της βελτίωσης της παραγωγικής ικανότητας, της αξιοποίησης των πόρων της περιοχής, της στήριξης της παραγωγικής βάσης, την δημιουργία Οικονομιών κλίμακας και την στήριξη νέων επενδυτικών πρωτοβουλιών.
- Η ανάδειξη νέων οικονομικών υποκειμένων, μέσω της στήριξης αναπτυξιακών πρωτοβουλιών νέων και γυναικών, ενθάρρυνση και ενσωμάτωση της επιστροφής νέων στην περιοχή, αύξηση της απασχολησιμότητας και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

- Η ανακάλυψη και ενδυνάμωση της τεχνογνωσίας της περιοχής και η στήριξη για τοποθέτηση της τοπικής παραγωγής στην περιφερειακή αγορά.
- Η στήριξη της εξόδου της περιοχής **στο εξωτερικό της** περιβάλλον
- Η περιοχή και τα χωριά της Δυτικής Φθιώτιδας τόπος τουριστικού προορισμού
- Η Πράσινη ανάπτυξη και η αξιοποίηση της Ενεργειακών πόρων

Για την λειτουργία του Δήμου

- Ποιότητα υπηρεσιών και διοίκησης
- Αποτελεσματικότητα της διοίκησης/Εύρυθμη λειτουργία των δομών του Δήμου
- Οργάνωση και Προγραμματισμός –εξοικονόμηση πόρων
- Αναζήτηση πηγών οικονομικών εισροών και νέων χρηματοδοτικών ευκαιριών/

2.5. Συνοπτική Περιγραφή των γενικών στόχων και των Πολιτικών Δράσης

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Μακρακώμης αναπτύσσεται σε 4 Άξονες προτεραιότητας. Κάθε Άξονας αναλύεται σε Μέτρα και κάθε Μέτρο περιλαμβάνει γενικούς στόχους. Οι Άξονες αντιστοιχούν στους θεματικούς τομείς και τα Μέτρα αντιστοιχούν στα θέματα τοπικής ανάπτυξης που οριοθετήθηκαν στη φάση της ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής του Δήμου. Οι γενικοί στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης εντάσσονται στον άξονα Βελτίωση της Διοικητικής ικανότητας του Δήμου, ενώ στον άξονα αυτό εντάσσονται και οι συνεργασίες του Δήμου (διεδαφικές και άλλου είδους συνεργασίες). Για την εξυπηρέτηση των κεντρικών στρατηγικών κατευθύνσεων προτείνεται σειρά δράσεων και ενεργειών με κριτήρια επιλογής, τα οποία θα αναλύονται εκτενέστατα. Ενδεικτικά, οι παρεμβάσεις που εξυπηρετούν τους στόχους των αξόνων παρουσιάζονται διαγραμματικά ως ακολούθως:

ΑΞΟΝΑΣ	ΜΕΤΡΟ	ΣΤΟΧΟΣ
1. Περιβάλλον & Ποιότητα Ζωής	1.1. : Φυσικό Περιβάλλον	Στόχος 1.1.1. Προστασία και διαχείριση φυσικών πόρων Στόχος 1.1.2. Ανάπλαση και αποκατάσταση περιοχών Στόχος 1.1.3. Συντήρηση / Βελτίωση Κοινοχρήστων χώρων
	1.2. : Οικιστικό περιβάλλον - Αστική ανάπτυξη	Στόχος 1.2.1. Ανάπλαση Οικισμών-Βελτίωση επισκεψιμότητας Στόχος 1.2.2. Βελτίωση Κοινόχρηστων χώρων και κτιρίων Στόχος 1.2.3. Περιβαλλοντικές υποδομές - Διαχείριση απορριμμάτων
	1.3. : Υποδομές- Κοινόχρηστοι χώροι	Στόχος 1.3.1. Βελτίωση τεχνικών υποδομών/Οδοποιία Πεζοδρομήσεις. Στόχος 1.3.2. Δίκτυα Ύδρευσης-Άρδευσης- Αποχέτευσης Στόχος 1.3.3. Βελτίωση κοινοχρήστων χώρων Στόχος 1.3.4. Βελτίωση Κυκλοφοριακών ρυθμίσεων-Χωροθέτηση αγορών
2. Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός & Αθλητισμός	2.1. : Υγεία / Κοινωνική Πρόνοια	Στόχος 2.1.1. Παροχή υπηρεσιών Πρόνοιας-Φροντίδας-Περίθαλψη
	2.2.: Κοινωνική μέριμνα-Κοινωνική Ενσωμάτωση	Στόχος 2.2.1. Ενσωμάτωση παλιννοστούντων - Επιτροπή αλλοδαπών
	2.3. : Εκπαίδευση και δια βίου Μάθηση	Στόχος 2.3.1. Παιδεία-Δια Βίου μάθηση
	2.4.: Πολιτισμός-Αθλητισμός	Στόχος 2.4.1. Πολιτισμός Στόχος 2.4.2. Αθλητισμός

ΑΞΟΝΑΣ	ΜΕΤΡΟ	ΣΤΟΧΟΣ
3. Τοπική Οικονομία & Απασχόληση	3.1. : Οικονομικές Υποδομές - Δίκτυα	Στόχος 3.1.1. Υποδομές στήριξης της παραγωγικής βάσης
	3.2.: Οικονομικές δραστηριότητες	Στόχος 3.2.1.Ενίσχυση Αγροτικής Οικονομίας/Ανταγωνιστικότητα προϊόντων Στόχος 3.2.2. Προώθηση θεματικού τουρισμού Ποιότητας Στόχος 3.2.3. Στήριξη και ανάπτυξη Μικρών Επιχειρήσεων Στόχος 3.2.4. Ενεργειακή αξιοποίηση φυσικών πόρων-Πράσινη ανάπτυξη
	3.3. : Προώθηση της Απασχόλησης/ Αναβάθμιση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού	Στόχος 3.3.1.Προώθηση Απασχόλησης/Αναβάθμιση δεξιοτήτων δυναμικού Στόχος 3.3.2. Στήριξη επενδυτικών ευκαιριών-Απασχολησιμότητας Στόχος 3.3.3. Νέα υποκείμενα επιχειρηματικής δράσης
	3.4. : Εθελοντισμός και Ανάπτυξη σχέσεων με ΜΚΟ	Στόχος 3.4.1. Ανάπτυξη συνεργασιών-Δράσεις Κοινωνικής οικονομίας
4. Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και της Οικονομικής Κατάστασης του Δήμου	4.1.: Ολοκληρωμένες Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες του Πολίτη	Στόχος 4.1.1. Ανάπτυξη συστημάτων ενημέρωσης του πολίτη Στόχος 4.1.2. Ηλεκτρονική διακυβέρνηση
	4.2. Πληροφοριακά συστήματα και συστήματα βελτίωσης διοικητικής ικανότητας δήμου	Στόχος 4.2.1. Κτιριακή υποδομή και τεχνικός εξοπλισμός Στόχος 4.2.2. Βελτίωση Υπηρεσιακών δομών
	4.3. : Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου & των Νομικών Προσώπων	Στόχος 4.3.1. Ενέργειες βελτίωσης ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού
	4.4. : Οικονομικά του Δήμου	Στόχος 4.4.1. Ορθολογική διαχείριση-Οικονομικός προγραμματισμός Στόχος 4.4.2. Βελτίωση Οικονομικών Δήμου Στόχος 4.4.3. Αξιοποίηση Περιουσίας
	4.5. : Συνεργασίες	4.5.1. Συνεργασίες με φορείς

Άξονας 1 : Περιβάλλον & Ποιότητα Ζωής

Ενδεικτικές δράσεις: Αναπλάσεις, Ασφαλτοστρώσεις, Δίκτυα ύδρευσης, άρδευσης, υδατοδεξαμενές, ομβροδεξαμενές, αγροτικοί δρόμοι, Τεχνικές υποδομές, Εφαρμογή ειδικών μέτρων για τα ανακυκλώσιμα απορρίμματα, Προστασία των υπόγειων υδάτων και εδαφών από τα παραγόμενα υγρά απόβλητα, Βελτίωση των κοινόχρηστων χώρων των οικισμών, Πολεοδομικός σχεδιασμός Δήμου, Χωροθέτηση παραγωγικών δραστηριοτήτων, Επεκτάσεις ηλεκτροδοτικών δικτύων.

Άξονας 2 : Κοινωνική Πολιτική, Υγεία, Παιδεία, Πολιτισμός και Αθλητισμός

Ενδεικτικές δράσεις : Υπηρεσίες πρόνοιας, φύλαξη παιδιών, Εξυπηρέτηση πολιτών, Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Υποδομές στήριξης ειδικών πληθυσμιακών ομάδων και του ηλικιωμένου πληθυσμού, Υπηρεσίες και υποδομές πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, ΚΔΑΠ. Αξιοποίηση σχολικών μονάδων, Ανάδειξη πολιτιστικών μνημείων, Χώροι Πολιτισμού, Αναβάθμιση αθλητικών εγκαταστάσεων, Ανάπτυξη εθελοντισμού, Μαζικός αθλητισμός, Ανάδειξη αθλητικών ικανοτήτων των νέων, Ενίσχυση Εκδηλώσεων που συνδέονται με την ταυτότητα των περιοχών κ.λ.π.

Άξονας 3 : Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

Ενδεικτικές δράσεις : Υποδομές στήριξης της παραγωγικής βάσης. Δράσεις στήριξης επιχειρηματικότητας-διαμεσολάβησης (τράπεζες, αδειοδότηση κλπ).

Βελτίωση Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων–Πρόωθηση τυπικών χαρακτηριστικών προϊόντων.

Ενδεικτικές δράσεις: Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, δίκτυα διανομών, Ενίσχυση αγροτικής Οικονομίας, και μεταποίηση αγροτικών προϊόντων

Στήριξη Μικρής Επιχείρησης–Ανάδειξη Δυναμικών Επιχειρηματικών Πρωτοβουλιών

Ενδεικτικές δράσεις : Ενισχύσεις σε παραδοσιακά βιοτεχνικά και χειροτεχνικά εργαστήρια παραδοσιακών τροφίμων, επιχειρήσεις της νέας οικονομίας που δραστηριοποιούνται στην περιοχή κλπ. Στήριξη και ανάπτυξη Μικρών Επιχειρήσεων. Στήριξη επενδυτικών ευκαιριών-Απασχολησιμότητας.

Η περιοχή προορισμός θεματικού τουρισμού ποιότητας

Ενδεικτικές δράσεις : Ολοκληρωμένη δραστηριότητα για την τοπική γαστρονομία, ανάδειξη μνημείων ιστορικής και αγροτικής κληρονομιάς, δράσεις για τον τοπικό πολιτισμό και την ταυτότητα (σημαντικές τοπικές εκδηλώσεις κλπ), μικρά καταλύματα. Προώθηση θεματικού τουρισμού. Ανταγωνιστικότητα προϊόντων.

Ενεργειακή αξιοποίηση φυσικών πόρων-Πράσινη ανάπτυξη. Αναβάθμιση δεξιοτήτων ανθρώπινου δυναμικού-Προώθηση Απασχόλησης. Νέα υποκείμενα επιχειρηματικής δράσης. Ανάπτυξη συνεργασιών-Δράσεις Κοινωνικής οικονομίας.

Άξονας 4:Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας & Οικονομικής κατάστασης του Δήμου

Ενδεικτικές δράσεις: Αποτελεσματική διοίκηση-Συστήματα διοίκησης-Οργάνωση υπηρεσιών, επιστημονικό προσωπικό, Εφαρμογή συστημάτων κοστολόγησης δραστηριοτήτων, Συμμετοχικές διαδικασίες στο σχεδιασμό, Ανάπτυξη τεχνικών διαβούλευσης, Αναβάθμιση της ενημέρωσης και των γνώσεων αιρετών και προσωπικού, Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Στήριξη Πολιτιστικών εκδηλώσεων, Ενίσχυση συλλόγων και συλλογικών σχημάτων, Δίκτυα. Μελέτη αξιοποίησης της δημοτικής περιουσίας, Στήριξη εταιρικών σχέσεων μεταξύ ιδιωτικού και δημοσίου τομέα. Διερεύνηση πηγών χρηματοδότησης αναπτυξιακών πρωτοβουλιών. Οργάνωση και Συνεργασίες με όμορους Δήμους. Διεθνείς συνεργασίες.